

Beethovens brittiska folksånger tolkades mycket fint. Från v Ib Hausmann, Christian Ihle Hadland och Aksel Rykkvin.

FOTO: CAMILLA DAL

Christian Ihle Hadland och Aksel Rykkvin i Beethovens poetiska sångcykel 'An die ferne Geliebte'.

FOTO: CAMILLA DAL

Ib Hausmann, klarinett.

FOTO: CAMILLA DAL

Beethovens sånger inledde kammarmusikåret i Gävle

Recension Musik

Årets första kammarmusikkonsert i Gävle bjöd på något så ovanligt som ett program med fokus på Beethovens vokalmusik, varvat med modernare musik för piano och klarinett.

En förhållandevis stor publik trotsade den stränga kylan och slöt upp i den varma och ombonade Betlehemskyrkan.

Aksel Rykkvin, baryton, Ib Hausmann, klarinett och Christian Ihle Hadland, piano lärde känna varandra på en festival i Norge när Aksel var tonåring och firad goss-

sopran. De tre trivs fortfarande tillsammans och Aksels röst har mognat till en mycket behaglig baryton.

Det finns hela 179 folkton-sättningar bland Beethovens vokalverk. De flesta kom till på uppdrag av en skotsk förläggare som samlade på brittisk folkmusik. Förläggaren betalade bra och Beethoven fascinerades av folkmusikens naturliga stil. Det hörs i de sammanlagt sex sånger som inramar konserten. Man tror knappast det är Beethoven, men sångerna är nedtecknade med omisskännlig känsla och gehör. Här samsas provinsiell stolthet med kärleksvisor, ett avskedsode och en dryckesvisa.

Samspelet är fantastiskt från första stund och konserten igenom. Detta är musiker vilkas temperament flödar samman helt sömlöst, med en musikantisk glädje som passar folksångerna bra. Pianostämman utgör den levande grunden och klarinetten blir som en extra röst jämte Rykkvins mycket uttrycksfulla stämma.

"An die ferne Geliebte" (Till den fjärran älskade) är Beethovens enda sångcykel, men kom att påverka många senare sångtonsättare. Texten är skriven av den blott 21-åriga poeten och läkaren Alois Isidor Jeitteles. De sex sångerna utgör en helhet där den olyckligt förläskade huvudpersonen tränande blickar ut över ett landskap

med blå berg, ångar och vattendrag. Sångerna blir en kärleksgåva till den frånvarande.

Musiken beskriver landskapet med porlande bäckar, växtlighetens mångfald och den förläskades sorgsna och högstämde tankar. Den övertygande viga och mjuka sången måste smälta varje motsträvt hjärta. Detta är verkligen utomordentligt fint, hur många synonymer till "fantastiskt" finns det?

Vi fick också höra instrumental musik av ett par brittiska 1900-talstonsättare. Klarinettisten Ib Hausmann vill bygga broar mellan äldre musik och modern och lyckas bra med det. Den livliga, mjukt flödande lyriken i Ge-

rald Finzis "Bagateller för klarinett och piano" från 1940 frammanar sommarbilder men också dramatik, fast fjärran från det världskrig som rasade då. Kanske mer överlevnadsinstinkt än eskapism.

Joseph Horovitz "Klarinettsonatin" från 1981 är ett romantiskt, roligt och jazzigt möte mellan piano och klarinett, med sorglöst svängiga synkoper, humoristiska kullerbyttor, blå

skymning med dans kind mot kind och sist den stud-siga energin från ragtime och en gnuttu bebop.

Dessutom fick vi höra tysk naturromantik av Carl Maria von Weber och ett par sånger av Beethovens läromästare Haydn, med utsökt sång, lite påminnande om Mozart men de utmejslade pianostämmorna typiska för Haydns klavermusik.

Camilla Dal

Lista Musik

- A romantic hike — konsert med sånger av Beethoven
- Betlehemskyrkan, Gävle, lördag 20/1
- Aksel Rykkvin — baryton,

Ib Hausmann — klarinett, Christian Ihle Hadland — piano
● Musik av Beethoven, Finzi, Haydn, von Weber och Horovitz

3 kulturtips i veckan

Gävle

1 "Frida Uhl" på Gävle Teater, söndag. Frida Uhl var så mycket mer än bara Strindbergs andra hustru. Men det är som gift med den stora författaren som hon har skrivit in sig i historieböckerna. Hanna Nygårds och Anna Pettersson från Strindbergs Intima Teater vill ändra på detta med teaterföreställningen "Frida Uhl" som gästspelar i Gävle

på söndag. Föreställningen berättar om ett liv "kantat av skandaler och halsbrytande projekt" och följer Frida Uhl på hennes resor över världen och i hennes kamp för kvinnans rättigheter.

"Genom att dramatisera delar ur Fridas liv tagna från hennes egna anteckningar, brev och texter vill vi belysa hennes enastående arbete, hennes mod och hur hon visar riktningen för oss mot förnyelse och utveckling, in i framtiden", skriver Hanna Nygårds och Anna Petters-

son i en presentation av föreställningen.

2 Teaterföreställningen "Nedjan", fredag, lördag och söndag. Denna januari är det 70 år sedan fartyget Nedjan förläste utanför Gävle. Norr-sundets Arbetarteaterförening uppmärksammar tragedin som satte stort avtryck i lokalsamhället genom en teaterföreställning om besättningens sista dagar i livet. Sjömän möter ortsbefolkning i 1950-ta-

lets Norrsundet. Trots det tragiska slutet är det en berättelse fylld med kärlek och musik. En uppmaning till att leva och älska medan tid finns. Spelas i Fyren i Norrsundet.

3 Rullande pennan har premiär, torsdag. Nu är det dags för det mobila skriv- och berättarkaféet Rullande pennan att dra igång igen, och först ut bland vårens besök på olika platser runt om i Gävle är tidningshuset på Brynäs. Gefle Dagblads printredaktör Jan Sundström är inspiratör. Han har ett långt yr-

Hanna Nygårds spelar Frida Uhl.

FOTO: PER BOLKERT

kesliv bakom sig i olika roller på tidningen och i fjol var han en av författarna bakom

boken om Folkparken i Gävle som också var en utställning på Länsmuseet Gävleborg.